

Protokoll 1/2025

fört vid Fastighetsnämndens sammanträde tisdagen den 18 februari 2025 kl. 16:30-17:00, Bråvallasalen, Stadshuset

Ledamöter

Clara Lindblom (V) Ordförande
Henrik Virro (M) Vice ordförande
Gustav Österman (S)
Ingela Edlund (S)
Emil Hrafn Stensson (S)
Martin Hansson (MP)
Therese Lindström (M)
Theréz Randquist (M)
Sergej Salnikov (SD)
Hansi Karppinen (L)
Frank Hojem (C)
Elinor Odeberg (S) ersätter Anders Österberg (S)
Jimmy Gigg Lundin (S) ersätter Alma Carlsson (S)

Ersättare

Hector Lopez Rivera (S)
Albin Arleskär (MP)
Mats Rydelius (M)
Tomas Tetzell (M)
Vendela Magnell (M)
Lovisa Hedin (KD)

Övriga närvarande

Anders Kindberg Fastighetsdirektör
Carina Jonsson Avdelningschef
Lars Cha Avdelningschef
Olga Ekstam Avdelningschef
Fabian Lind Nämndsekreterare
Reza Etemad Personalföreträdare
Camilla Silfverling Avdelningschef

Justerare

Clara Lindblom, Henrik Virro

Datum för justering

2025-02-18

Paragraf

§6

Sekreterare

Fabian Lind

§ 6**Handlingsplan för arbete mot rasism. Remissvar**

FSK 2024/672

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Sergej Salnikov (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Gustav Österman m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Hansi Karppinen (L) och Frank Hojem (C) föreslår (se beslutet).

2) Sergej Salnikov (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen mot rasism är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. I handlingsplanen lyfts särskilt fem former av rasism: afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot samer.

Sverigedemokraterna delar inställningen att alla former av rasism bör bekämpas. Ett antal prioriterade grupper pekas ut, och vi ställer oss bakom urvalet men vill även inkludera gruppen som berörs av svenskfientlighet. Det vill säga svenska medborgare utan invandrarbakgrund som utsätts för glåpord och nedsättande uttryck. Dessa problem är som mest påtagliga i grundskolor i invandratäta områden.

Därutöver noterar vi att islamofobi beskrivs som en form av rasism. Vi instämmer inte i kategoriseringen att fördomar mot en religion kan betraktas som rasism, utan menar snarare att det rör sig om fördomar eller felaktiga stereotyper. Sverigedemokraterna anser att alla människor som följer

svenska lagar, normer och värderingar ska behandlas med respekt oavsett religionstillhörighet. Samtidigt kan samhället inte blunda för den växande islamismen i Sverige. Exempelvis finns källarmoskéer som har radikaliserat IS-krigare, internationellt efterlysta och sanktionerade imamer som föreläser hos skattefinansierade islamiska föreningar samt moskéer med kopplingar till organisationer med oklar finansiering. Vidare finns kopplingar mellan Iran, Muslimska brödrskapet och gängkriminalitet, liksom terrordåd riktade mot synagogor. Dessa är exempel på rörelser som anser sig själva beröras av "islamofobi".

Vi hade önskat att strategin på ett tydligare sätt skulle skilja mellan å ena sidan en positiv islam, som strävar efter kulturell och språklig integration i Sverige, och å andra sidan en separatistisk och politisk-ideologisk islamism.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Gustav Österman m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Hansi Karppinen (L) och Frank Hojem (C).

Särskilt uttalande

Hansi Karppinen (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm ska vara en stad fri från alla former av rasism, antisemitism och diskriminering. I arbetet för att uppnå det behövs en styrande handlingsplan med tydliga mål, i likhet med andra centrala styrdokument i staden. Men för att det ska bli mer än bara en pappersprodukt behövs det konkreta och uppföljningsbara mål. Det saknas i den handlingsplan som nu läggs fram av den rödgröna majoriteten.

Att nu överlåta till nämnderna och bolagen att sina verksamhetsplaner själva sätta upp mål och aktiviteter innebär att inget händer förrän tidigast 2026. Samtliga nämnder och bolag i staden har redan färdigställt sina verksamhetsplaner för året. Detta innebär att hela mandatperioden kommer att ha gått innan programmet mot rasism ens börjat omsättas i praktisk handling. Det är i nuläget även oklart vad som ska rapporteras till fullmäktige gällande handlingsplanens implementering.

Det är också anmärkningsvärt att i ett tjänsteutlåtandet från socialnämnden innehåller kritik mot den enligt antagna The International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) definition av antisemitism. IHRA-definitionen är brett

accepterad och antagen av regeringen under Socialdemokraternas ledning under föregående mandatperiod och gick i stadens nämnder utan en enda reservation. Liberalerna anser att denna hållning från den rödgröna majoriteten väcker frågor om deras syn på antisemitism och deras vilja att tillämpa en internationellt vedertagen definition som inkluderar exempel som att förneka förintelsen och att kollektivt hålla judar ansvariga för staten Israels agerande.

Att i kritik mot IHRA-definitionen lyfta fram just dessa exempel kan tolkas som ett ifrågasättande av att förintelseförnekelse eller kollektivt ansvarsutkrävande av judar per automatik skulle vara antisemitiskt. Detta är både problematiskt och helt oacceptabelt. En sådan positionsförändring av staden kan öppna upp för att minska allvaret i vad antisemitism innebär och skapar därmed utrymme för att tolerera intolerans. Det skickar också en signal om att vissa former av antisemitism kanske inte tas på lika stort allvar, beroende på hur dessa maskeras. Staden måste stå fast vid en tydlig definition av antisemitism för att trovärdigt kunna bekämpa den i alla dess former.

En handlingsplan som ska göra skillnad behöver vara konkret och ha tydliga målsättningar, uppföljningsbara indikatorer och en tydlig redovisning av implementeringen till fullmäktige. Den föreslagna planen i dess nuvarande form brister på samtliga dessa punkter. Därför kräver vi att denna revideras samt att en särskild strategi mot antisemitism tas fram av staden.

Liberalerna vill även lyfta behovet av att staden verkar aktivt mot rasism i den fysiska miljön. Det är avgörande att staden inte lägger försvärande omständigheter eller onödiga hinder för etniska, religiösa och nationella minoriteter att vilja verka i enlighet med demokratiska principer. I tider, där utsatta minoriteter upplever ett allt hårdare klimat, blir detta arbete ännu viktigare. Politisk retorik och initiativ från vissa krafter, som vill begränsa minoriteters möjlighet att verka och utvecklas i det svenska samhället, riskerar att skapa en miljö där människor med olika bakgrunder stängs ute från möjligheter till självförverkligande och delaktighet.

Att säkerställa rättvisa och inkluderande förutsättningar är ett konkret steg för att motverka den systematiska exkluderingen av utsatta grupper. Det visar att Stockholm inte bara talar om värden som jämlikhet och mångfald, utan också aktivt agerar för att skydda och stärka dessa värden i praktiken. Om staden istället tillåter att hinder och diskriminerande praxis kvarstår riskerar vi att permanenta ojämlikheter och förstärka känslan

av utanförskap hos de grupper som redan är särskilt utsatta. Stockholm har ett ansvar att stå upp för alla sina invånare, och stadens förvaltningar måste vara en del av detta arbete.

Frank Hojem (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Alla människors lika rätt och värde är grunden för Centerpartiets politik. Stockholm ska vara en öppen stad med plats för nya Stockholmare. Att människor från olika delar av världen ska få bosätta sig i Stockholm är en självklarhet för Centerpartiet, oavsett om det handlar om att fly undan konflikter och förtryck eller att söka lycka, familj och arbete. Stockholm ska vara en tolerant stad där alla får vara vem de vill, älska vem de vill och välja fritt hur de vill leva sina liv.

Vi välkomnar en handlingsplan mot rasism som syftar till att stärka och utveckla stadens arbete mot rasism och som riktar sig mot samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Däremot tror Centerpartiet på ett minskat regelkrångel och det gäller inte minst för kommunens interna arbetsätt, där pappersarbetet och byråkratin måste vara smal men samtidigt vass. När nya metoder och styrdokument ska implementeras finns en risk att byråkratilasset för våra verksamheter sväller till orimliga proportioner. Handlingsplanen mot rasism är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna, men vi kan inte riktigt förstå varför handlingsplanen inte implementerades direkt i programmet. För många olika styrande dokument riskerar att göra det svårt för verksamheterna med den potentiella konsekvensen att viktiga reformer förblir ogjorda. Stockholms stad behöver inte fler riktlinjer och program, snarare färre. Med en tydlig prioritering av mål som är samordnade och lätta att följa upp skapar vi ett strukturerat och målmedvetet arbete över hela staden.

Vi vill också uppmärksamma att listan med vilka former av rasism som handlingsplanen särskilt ska uppmärksamma innehåller definieringar som kan uppfattas ha olika tyngd. Ordet hat används till exempel kopplat till afrofobi, antisemitism och rasism mot samer, men islamofobi benämns endast som fördomar och fientlighet mot islam och muslimer. Det kan tolkas som att olika typer av rasism väger olika tungt. Centerpartiet ser ett behov av detta förtydligas och att konsekventa begrepp används. Vi kommer aldrig att acceptera att människor får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism, antiziganism, islamofobi eller andra skadliga fördomar.

Ersättaryttrande

Lovisa Hedin (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

En av den kristdemokratiska ideologins kärnpunkter är det unika, okränkbara och universella människovärdet. Rätten till sitt liv, sin frihet, ägande, religions- och yttrandefrihet är grundläggande exempel på rättigheter som vi menar knyter an till människovärdet. Vår uppgift som politiker är att respektera och främja dessa rättigheter i vårt arbete. Ur ett lokalt perspektiv handlar det framförallt om att säkerställa våra medborgares rätt att vara sig själva, delta i samhället och demokratin, samt förverkliga sina drömmar fritt från våld, hot och hat.

Vi välkomnar därför ambitionen att öka arbetet för att säkerställa att dessa rättigheter respekteras inom stadens och att brister i dessa, oaktat grupp, identifieras och motverkas. Vi noterar dock att vänsterstyret fortsatt väljer att lägga vikt vid normkritik i en tid där nationella minoriteter undviker att röra sig utomhus under politiska demonstrationer, HBTQ-individer möter hot och hat i vissa stadsdelar och kvinnors frihet begränsas av otrygghet. I ett sådant läge får inte fokus på de mest grundläggande rättigheterna stryka på foten till förmån för intersektionella maktteorier som tar sin utgångspunkt i normfientlighet.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/672-2 (Godkänd - R 1) Handlingsplan för arbete mot rasism. Remissvar
- FSK 2024/672-1.2 Bilaga 1 Föreslagen handlingsplan

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Clara Julia,Lindblom	2025-02-19
Henrik Olov,Virro	2025-02-19